

ฉันทิอูลกเต็กฝาก

โรงเรียนดังมีชื่อเสียงและได้คุณ

ภาพในสังคมไทยมีอยู่ไม่ถึง 20 แห่ง และส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่คนที่ต้องการให้บุตรหลานของตนเองเข้าโรงเรียนเหล่านี้ให้ได้มีเป็นหมื่นเป็นแสน

การแข่งขัน เตรียมบุตรหลานแต่เริ่มตั้งครรภ์ การดิ้นรนตั้งแต่เด็กอายุ 3 ขวบ ขึ้นไปไม่เว้นวันหยุด การเรียนเกินระดับให้เก่งกว่าเด็กอื่น การเปลี่ยนหลักฐานทางใบเบิกการหาเส้นสายผู้หลักผู้ใหญ่ นักการเมือง ผู้มีชื่อเสียง ข้าราชการระดับสูงแต่เนิ่นๆ เพื่อฝากเด็กเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทุกปี

นามบัตร จดหมาย การขอพบผู้บริหาร การศึกษาระดับต่างๆ โทรศัพท์ขอพบ การยื่นข้อแลกเปลี่ยน การให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนในรูปของ คอมพิวเตอร์ สระว้ยน้ำ งบประมาณ อัตราตำแหน่ง ความสะดวกสบาย รถประจำตำแหน่ง อาคารก่อสร้างและอื่นๆ เกิดขึ้นจนเป็นเรื่องปกติ

การอภิสิทธิ์ทางการศึกษาการฝากเด็กในโรงเรียนดังล้วนแต่เกิดขึ้นยาวนานจนเป็นที่ยอมรับ แข่งขันกันอย่างเต็มที่ ใช้ทุกวิธีการและทุกรูปแบบเพื่ออนาคตที่ดีกว่าของบุตรหลานของตนเองในระยะยาว

ที่อย่างน้อยการันตีได้ว่า 80% สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้อย่างแน่นอน และเชื่อมั่นว่าโรงเรียนดังเหล่านี้ปลอดเรื่องยาเสพติดน้อยกว่าโรงเรียนทั่วๆ ไป

เมื่อโรงเรียนมีน้อย ที่นั่งจำกัด และความ ต้องการมีมากและต้องเข้าให้ได้ ความยุติธรรม กุต้องและโปร่งใสจึงมีน้อย ดังผลการ ศึกษาวิจัยของผู้เขียนเรื่องการสอบเข้า ป.1 ในโรงเรียนดังแห่งหนึ่งปรากฏว่ามี การประกาศรับเด็ก 100 คน แต่มีใบสมัครที่ขายได้ เกือบหมื่น

เด็กเข้าสอบ 40-50 ห้อง อัดอัดทะนาน ร้องไห้กระจองอแงเพราะความไม่พร้อม ดินสนาม พ่อแม่ทุกข์ร้อน มีความวิตกกังวล

กลัวลูกสอบไม่ได้

ผู้เขียนเคยสัมภาษณ์พ่อแม่เหล่านี้ระหว่าง รอดู ทุกคนตอบคล้ายกันคือ "ที่นี่เส้น สายเยอะ เด็กฝากมาก มาลองสอบดู"

เด็กนั่งสอบอยู่เกือบครึ่งวันเดินออกมาด้วยความเหนื่อย อิดโรย สายตามองหาพ่อแม่ตนเองด้วยความวิตกกังวล พ่อแม่ทุกคนถามตรงกันคือ "ทำได้มั๊ยลูก"

คำตอบของเด็กแตกต่างกันไป เด็กส่วนใหญ่บอกว่า "ทำได้"

สักพักก็กระจัดกระจายพาถูกไปซื้อของ ห่ออาหารดี พาไปเที่ยวตาม สัญญาที่ตกลงกันไว้

การได้เด็กมา 100 คน ปรากฏว่ามีเด็กเพียง 60-70 คนเท่านั้นที่สอบได้ด้วยความรู้ ความสามารถของตนเอง

เด็กอีก 30-40 คน ล้วนมาจากการฝาก

ฝัง ระบบเส้นสาย การใช้อภิสิทธิ์ และระบบ โควตาผู้อุปการคุณ ผู้ทำคุณประโยชน์ นักการเมือง เศรษฐีผู้มีฐานะ นักธุรกิจ สื่อมวลชน จำนวนจะเพิ่มขึ้นและขยายขึ้นเรื่อย

จากจำนวน 100 คนแต่แรก ก็จะถึง 130-150 คนในแต่ละปีทีเดียว

เด็กฝากเหล่านี้ให้เหตุผลทางวิชาการไม่ได้ แต่บอกที่มาที่ไปด้วยระบบบริหารจัดการของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นๆ ที่ทำให้ทุกอย่างต้องทำแม้จะไม่ถูกต้องก็ตามที่

เราจึงเห็นนามสกุลดัง ใหญ่ มีชื่อเสียง ปรากฏในรายชื่ออย่างแนบเนียน ผู้ปกครองบางคนจะขีดเส้นใต้ ใส่ดาวอย่างเคลือบเคลง สงสัยของเด็กหลายคนที่ถูกเข้ามาแต่ทุก อย่างก็ผ่านไปปีแล้วปีเล่า

ผู้เขียนอยู่กับวัฒนธรรมเด็กฝากมาช้านาน เห็นความไม่ชอบมาพากลมากมาย แทบจะพูดได้ว่าทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร ทุก

สถาบัน ทุกวิชาชีพฝากเด็กทั้งสิ้น

ยังมีอำนาจมากให้คุณให้โทษให้ประโยชน์มากกับสถาบันนั้นยิ่งฝากมาก และฝากหนัก

เคยเห็นรายชื่อเด็กฝากที่เรียงเป็นร้อย นามบัตรที่เขียนฝากฝังจากนักการเมืองเป็นดัง จดหมายลับเฉพาะมากมาย ถูกโทรศัพท์ตามหาเกือบทุก 5 นาที

เมื่อถึงฤดูกาลสอบแข่งขัน เคยเห็นคนบริจาคนเป็นหลายล้านเพื่อขอคำยืนยันว่าต้องได้แน่ๆ เคยเห็นห้องเรียนนอกเพิ่มขึ้นเป็นห้องๆ จากสมาคมครูผู้ปกครองที่ขึ้นอาสาหาเงินช่วยกิจกรรมทุกอย่าง พบผู้ปกครองหลายรายยอมผิดกฎหมายแค้น/เดือน/ปีเกิดลูกเพื่อสอบเข้าให้ได้

ผู้เขียนยืนยันว่าสิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองเหล่านี้ทำทุกอย่างเพื่อบุตรหลานของตนเองให้อยู่ในโรงเรียนที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ครูและผู้บริหารตั้งใจทำงาน โรงเรียนได้รับการยอมรับและมีผลสำเร็จสูง

เป็นเรื่องที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ น่าจะเป็นประเด็นข้อคิดเห็นทางการศึกษาไม่น้อยทีเดียว

ดังกรณีผู้ปกครองท่านหนึ่งยอมทำผิดแค้นวัน/เดือน/ปีเกิด เพื่อสอบเข้า ป.1 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่งให้ได้ สังคม สื่อมวลชน นักวิชาการ รมประณามวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงทำผิดกฎหมายเอาเปรียบผู้อื่น

แต่ในอีกด้านหนึ่งผู้ปกครองทราบดีว่าคนไม่มีเส้นสายฝากเด็กได้ต้องสู้ด้วยวิธีการนี้จึงจะเข้าได้แม้จะเสี่ยงในการทำผิดแต่เพื่อลูกตนเองพ่อแม่ยอมทำทุกอย่าง การต่อสู้ แข่งขัน การเอารัดเอาเปรียบ การให้ได้มาจากระบบที่ไม่ถูกต้อง โปร่งใส และยุติธรรมทั้งกระบวนการ ยังมีความถูกต้อง หลักการ และความ

นำเชื่อถืออยู่ตรงไหนได้บ้าง

นี่คือเหตุผลว่าทำไมพ่อแม่ที่มีลูก
และต้องการอนาคตที่ชัดเจนของบุตร
หลานยอมทำไปเพราะอะไร

การฝากเด็กในโรงเรียนดังมีชื่อเสียง ยัง
ต้องดำเนินต่อไปตราบใดที่โรงเรียนยังเป็น
สถาบันผลิต (Reproduction) ของชนชั้นที่
โอกาสและสถานภาพทางฐานะและสังคมชั้น
สูงมุ่งถ่ายทอดเชื่อมโยง สืบต่อจากคนรุ่น
หนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

บทบาทของโรงเรียนดังจึงต้องได้รับการ
ปกป้องช่วยเหลือเต็มที่ การคัดเลือกที่ต้อง
พิถีพิถันและการได้เด็กในกลุ่มเฉพาะของตน
เองเท่านั้น

นี่คือสังคมโรงเรียนที่ถูกปกปิด
ซ่อนเร้นมานาน

การเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงเปิดเผย ยุติ
ธรรมโปร่งใสในยุคนี้เริ่มเกิดขึ้นจากวัฒน
ธรรมที่มากับรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ที่
เน้นสิทธิ เสรีภาพทางการศึกษามากขึ้น การ
ทำประชาพิจารณ์ สิทธิมนุษยชน และการ
เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางราชการ

ดังกรณีของ นางสาวสุมาลี ลิ้มป้อวาท
ที่นำบุตรสาวของตนสอบเข้าโรงเรียนสาธิต
เกษตรศาสตร์ และได้มีการร้องเรียน ต่อผู้
และยื่นคำร้องคำวินิจฉัยให้เปิดเผยคะแนน
และลำดับที่ของผู้สอบทั้งหมด

นี่คือบรรทัดฐานทางสังคมที่จะทำ
ให้โรงเรียนดังทุกแห่งต้องเตรียมการ
ประกาศหลักเกณฑ์ ที่มาที่ไป หลัก
ฐานข้ออ้างเหตุผลการรับเด็กแต่ละคน

และการติดตามตรวจสอบได้
อย่างเชื่อมั่น ถูกต้องอย่างแท้จริง
ทีเดียว

สมพงษ์ จิตระดับ

คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย